

**Урахування зауважень і рекомендацій ГЕР і ЕГ за результатами акредитації
ОП «Середня освіта (англійська мова і література)» у 2020 році**

Зауваження і рекомендації ГЕР https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/09/GER-SO-ang-mov.pdf :	Що враховано при перегляді ОП:
<p>1.1 Деякі з ФК, закріплених в ОП, не стосуються безпосередньо професійної діяльності вчителя. Значна частина ФК позначають скоріше фахового філолога, а не вчителя ІМ. ФК 6, в якій йдеться про застосування іноземної мови в усіх сферах життя, а не безпосередньо в професійній діяльності, скоріше належить до ЗК, як і ФК 12. «Здатність до організації ділової комунікації», що не залежить від сфери професійної діяльності.</p>	<p>ФК 1, 3-16 в ОП редакції 2024 р. взяті з Професійного стандарту за професіями «вчитель».</p>
<p>1.2 Ні у СО, ні у звіті ЕГ не йдеться про опитування стейкхолдерів через ІКТ. Хоча, у результаті вивчення потенціалу сайту ЗВО встановлено, що такі можливості є. У Рецензіях зовнішніх стейкхолдерів не вказана дата/рік їх підписання, що не дозволяє встановити, на яку саме редакцію ОП (а їх – 4) вони надані, і не дає можливості відстежити систематичність такої роботи.</p>	<p>Опитування стейкхолдерів проходить через Гугл форми (https://kaf.pnu.edu.ua/014-serednia-osvita/). Рецензії зовнішніх стейкхолдерів датовані і редакція ОП вказана (https://kaf.pnu.edu.ua/vidhuky-stejholderiv/).</p>
<p>1.3 Виходячи з його змісту, підготовка майбутнього вчителя англійської мови відбувається за чотирма складовими: мовною, лінгвістичною, психологопедагогічною та методичною, окрема складова – педагогічна практика. Так чи інакше, всі ці складові мають знайти відбиток у ФК, а не лише мовна і лінгвістична.</p>	<p>Усі складові підготовки за ОП відображені у ФК 1-16 (редакція ОП 2024 р.)</p>
<p>1.4 Із 19-ти ПРН лише чотири (7, 15, 16, 17) прямо є знаннями, вміннями й навичками вчителя, а не філолога. Крім того, ПРН переважно охоплюють когнітивні уміння, і не вказують на практичні уміння, майстерність (згідно з НРК), специфічні для вчителя ІМ, не відображають набуту методичну підготовку, на яку акцентовано у згаданому вище Наказі МОНУ</p>	<p>За ОП (редакція 2024 р.) 20 з 23 ПРН є знаннями, вміннями та навичками вчителя (ПРН 2, 4-12, 14-23).</p>
<p>2.2 Формування професійної кваліфікації «вчитель другої іноземної мови» та відповідних ФК і ПРН забезпечується дисциплінами вибору студента.</p>	<p>Формування професійної кваліфікації вчителя другої іноземної мови (німецької/французької) та відповідних ФК і ПРН забезпечується обов'язковими ОК (4, 5, 12, 13, 20, 21) і поглиблюються дисциплінами вибору студента (ВК 34.1, 34.2, 38.1-38.4).</p>
<p>2.3 В описі предметної спеціалізації ОП щодо цілей навчання йдеться і про проведення мікродосліджень, хоча це і не передбачено НРК для бакалаврського рівня. Проведення «прикладних мікродосліджень з предметної спеціальності» передбачено ФК 7, а «реалізація прикладного</p>	<p>«Проведення прикладного мікродослідження з методики навчання іноземних мов» (ПРН18) урахувано відповідно до Типової програми «Методика навчання англійської мови. Освітній ступінь бакалавра» (2020),</p>

<p>мікродослідження з основної та другої іноземних мов» у ПРН 17. При цьому, згідно з Матрицею відповідності № 4, цей ПРН забезпечується лише трьома ОК: 18. Методика навчання основної іноземної мови; 24. Виробнича (педагогічна) практика; 25. Курсова робота з методики навчання основної іноземної мови. Наразі зміст ОП не повною мірою забезпечує формування ФК та ПРН в цій частині.</p>	<p>розробленої в рамках спільного проекту МОНУ і Британської Ради в Україні «Шкільний вчитель нового покоління» (2016-2019). ЗК7, ПРН18 (редакція 2024 р.) забезпечені ОК 7, 14, 15, 17, 19, 20, 21.</p>
<p>2.4 Щодо формування груп для вивчення дисциплін вільного вибору у ЗВО встановлено відповідну мінімальну кількість студентів у такій групі – 15/25 (відповідно до Положення про порядок реалізації права на вільний вибір дисциплін), що обмежує реалізацію відповідного права. Крім того, студенти звертаються із такою заявою до завідувача кафедри, що доцільно робити в автоматичному режимі дистанційно.</p>	<p>Вибір навчальних дисциплін регламентується Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ПНУ ім. В. Стефаника права на вільний вибір освітніх компонент (https://cutt.ly/TeDUHll1). Зокрема, відповідно до п. 3.9 мінімально допустима кількість здобувачів для формування навчальної групи для вивчення вибіркової ОК за очною формою навчання становить не менше: – 12 осіб для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та 20 осіб для вивчення освітніх компонент загального спрямування. Відповідно до п. 3.10 у разі неможливості формування навчальної групи для вивчення певної ОК, здобувачам надається можливість або здійснити повторний вибір – приєднавшись до вже сформованих навчальних груп, або опанувати обрану освітню компоненту індивідуально з використанням змішаної форми навчання та індивідуальних консультацій.</p> <p>ЗО здійснюють вибір ОК в автоматичному режимі – через персональний кабінет студента – з Каталогу вибіркового НД університету.</p>
<p>4.2 У Положенні про організацію освітнього процесу зазначено: «Розробка силабусів навчальних дисциплін регламентується Положенням про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», однак, у вказаному документі відсутні положення щодо форми і змісту силабусів. Відповідного окремого положення на сайті знайти не вдалося.</p>	<p>Форма і зміст силабусу уніфіковані, як визначено у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника</p>
<p>4.4 У силабусі «Філософія» «найновіше» рекомендоване джерело – 2004 р., «Країнознавство» – 2006 р., «Теоретична грамати́ка» – 2009 р. Це не дозволяє стверджувати, що НПП оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі актуальних наукових досягнень і сучасних практик.</p>	<p>Силабуси ОК за ОП містять рекомендовану літературу, до якої входять джерела актуальних наукових і практичних досягнень самих НПП і публікації представників академічної спільноти загалом.</p>
<p>5.1 У Силабусах деяких дисциплін: - викладено «умови допуску до підсумкового контролю» (мінімальна кількість балів) (силабус Філософія),</p>	<p>Силабуси ОК за ОП містять ті елементи, що зазначені в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з</p>

<p>але, це не передбачено ні Положенням про організацію освітнього процесу, ні Порядком про організації та проведення оцінювання успішності студентів; як не передбачено і певні «вагові коефіцієнти», що застосовуються при підрахунку балів практично з усіх дисциплін, чи узгоджується це з накопичувальною системою оцінювання, якщо така застосовується у ЗВО (відповідних вказівок у документації ЗВО знайти не вдалося); - умови допуску є і до заліку як підсумкової форми контролю (Країнознавство), що суперечить зокрема і згаданому вище Положенню. У ньому зазначено: «Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань»; - у деяких силабусах (Теоретична фонетика, ОІМ) такі умови допуску викладено в позиції «Загальна система оцінювання курсу»; - відсутні чіткі і зрозумілі критерії оцінювання конкретних видів робіт, до прикладу, зазначається «Оцінюється робота на 5 семінарських заняттях упродовж семестру за 5-бальною шкалою» (силабус Філософія), але ж за який рівень роботи студент може отримати 1, 2 ...; - не розроблені критерії оцінювання самостійної роботи студентів, до прикладу, Країнознавство – «виконання завдань самостійної роботи (35 балів очна форма та 60 балів заочна)», але ж це – загальна оцінка, а не критерії оцінювання.</p>	<p>організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті Імені Василя Стефаника.</p> <p>«Умови допуску до підсумкового контролю» передбачають мінімальну кількість балів, необхідних для успішного проходження виду контролю. У силабусах НД (політика курсу), передбачений механізм покращення накопиченого результату.</p> <p>У силабусах НД (загальна система оцінювання навчальної дисципліни) подано критерії оцінювання за конкретними видами контролю та зразки завдань.</p>
<p>7.4 На сайті не вдалося знайти Робочі програми навчальних дисциплін, а вони мали би бути, адже силабуси запроваджені лише у 2019-2020 н. р.</p>	<p>На сайті кафедри розміщені силабуси усіх НД за ОП, а також програми практик і атестацій.</p>
<p>9.1 На сайті ЗВО викладені не проекти для громадського обговорення, а діючі ОП. Є можливість залишити відгук на ОП, однак, відсутня інформація про такі відгуки. Відгуки роботодавців є на зовсім іншій сторінці (знайти їх не просто), але, як вже зазначалося, в них не вказана дата/рік їх підписання, що не дозволяє встановити, на яку саме редакцію ОП (а їх – 4) вони надані, і не дає можливості говорити про систематичність такої роботи, зворотнього зв'язку із цією категорією стейхолдерів.</p>	<p>Проекти ОП розміщені на сайті навчально-методичного відділу (https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/014-02-serednia-osvita-mova-i-literatura-anh/) та кафедри (https://kaf.pnu.edu.ua/istoriia-osvitnoi-prohramy/).</p>
<p>9.2 Інформація, викладена на сайті ЗВО, у тому числі на сайті кафедри, вимагає удосконалення. До прикладу, є сторінка «Самостійна робота студентів», на якій розміщено Графік контролю самостійної роботи та Критерії оцінювання знань і вмінь студентів, які наразі не стосуються безпосередньо самостійної роботи, є загальними щодо певного курсу, крім того, є застарілими та формальними. На сайті викладені ще не всі</p>	<p>Інформація щодо самостійної роботи студентів міститься у силабусах ОК, які оновлюються щорічно, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті Імені Василя Стефаника</p>

<p>необхідні для організації освітнього процесу документи, зокрема, відсутнє положення про силабус, у змісті інших актів вимоги до оформлення силабусів також не викладені.</p>	<p>З метою удосконалення інформування здобувачів й інших стейкхолдерів щодо освітнього процесу за ОП на сайті кафедри розроблено рубрику «Бакалавр СОАМЗЛ». Також, усі документи, необхідні для організації освітнього процесу, розміщені на сайті університету (рубрика «Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника») https://v.gd/Ty5bIS</p>
<p>Зауваження і рекомендації ЕГ https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/09/GR-SO-ang-mov.pdf :</p>	<p>Що враховано при перегляді ОП:</p>
<p>Не обґрунтовано поділ освітніх компонентів на нормативні дисципліни та дисципліни за вибором ЗВО, бажано відмовитись від такого розподілу. Потребують розробки та подальшого вдосконалення механізми дуальної та неформальної освіти.</p>	<p>Розподіл ОК відбувається за 3 категоріями: Обов'язкові НД, Вибіркові НД, Атестація. Механізм неформальної освіти врегульовано «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти» і відображено в силабусах НД (https://cutt.ly/JeDUjcDh); Дуальна освіта за ОП не проводиться, хоча це питання врегульоване ПОЛОЖЕННЯМ про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.</p>
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2. Наявність серед компонентів ОП дисциплін за вибором ЗВО, що буде вилучено з ОП відповідно до протоколу засідання Ради факультету від 25 лютого 2020 року, натомість залишається позиція «Дисципліни вибору студента»). Рекомендуємо розглянути можливість запровадження дуальної форми освіти за даною ОП.</p>	<p>Розподіл ОК відбувається за 3 категоріями: Обов'язкові НД, Вибіркові НД, Атестація. Дуальна освіта за ОП не проводиться, хоча це питання врегульоване ПОЛОЖЕННЯМ про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.</p>
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3. Механізми врахування результатів навчання студентів, що отримані в умовах неформальної освіти, не популяризовані серед здобувачів вищої освіти. «Положення про зарахування неформальної освіти» існує, але студенти не послуговуються ним, тому не в повній мірі враховуються результати неформальної освіти. Рекомендацією може бути – активізація інтересу студентів до врахування результатів навчання, що отримані в умовах неформальної освіти, та</p>	<p>Механізми врахування результатів навчання студентів, що отримані в умовах неформальної освіти, популяризовані серед здобувачів вищої освіти, шляхом розміщення інформації на сайті кафедри (https://kaf.pnu.edu.ua/indyvidualna-osvitnia-traiektoriia/) та в силабусах ОК (https://kaf.pnu.edu.ua/obov-iazkovi-ok/; https://kaf.pnu.edu.ua/vybirkovi/). За ОП існує практика визнання результатів неформальної освіти (наприклад, ОК7, ОК14).</p>

<p>діяльність щодо популяризації та втілення в дію механізму реалізації нарахування результатів неформальної освіти.</p>	
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. Окремі освітні компоненти ОП (Друга та Третя іноземна мова (французька), Вступ до мовознавства) (табл.3) не повністю враховують контекст дисципліни для вибору методів навчання та оцінювання, але аналіз Робочих навчальних програм з цих дисциплін показав інтегрований підхід до досягнення результатів ОП. Опитування щодо визначення задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання та викладання здійснюються переважно раз на рік наприкінці вивчення дисципліни. Експертна група пропонує робити опитування не рідше двох разів на рік для оперативного реагування на потреби здобувачів вищої освіти.</p>	<p>При виборі методів навчання та оцінювання результатів навчання враховується специфіка певної НД. Опитування щодо визначення задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання та викладання здійснюються після завершення вивчення відповідного ОК (анонімно в системі дистанційного навчання, рубрика «Опитування»); також, усно під час зустрічей гаранта ОП зі здобувачами, або надіславши свої пропозиції щодо освітнього процесу за ОП на електронну пошту гаранта (https://kaf.pnu.edu.ua/opys-osvitno-profesijnoi-prohramy-serednia-osvita-anhlijska-mova-i-literatura/).</p>
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5. Вимоги до атестації подано на сайті у Силабусі навчальної дисципліни «Атестація Основна іноземна мова та методика її навчання», що є некоректим. Популяризація академічної доброчесності не знайшла підтвердження в структурі більшості Освітніх компонентів ОП. На даному етапі на плагіат регулярно перевіряються лише магістерські роботи, але наступного академічного року планується перевірка курсових і бакалаврських робіт, що відповідає плану написання наукових робіт на даній ОП. Рекомендуємо перевіряти на плагіат на регулярній основі всі наукові роботи здобувачів вищої освіти та запровадити модулі академічної доброчесності у більшу кількість дисциплін ОП.</p>	<p>Вимоги до атестації з Основної ІМ та другої ІМ подано на сайті випускової кафедри (https://kaf.pnu.edu.ua/atestatsiia/).</p> <p>Популяризація академічної доброчесності проводиться через інформування ЗО у силабусах усіх ОК, на сайтах університету, факультету та кафедри (https://kaf.pnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/), а також через різноманітні заходи (наприклад, https://kaf.pnu.edu.ua/2023/10/21/onlajn-seminar-systema-zabezpechennia-akademichnoi-dobrochesnosti-v-prykarpatському-universyteti/).</p>
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6. Окремі викладачі на ОП мають недостатню кількість публікацій або застарілі публікації. Роботодавці засвідчили, що вони безпосередньо не долучаються до проведення аудиторних занять. Питання представлення НПП електронного варіанту самооцінки є дещо складним і суб'єктивним. Доцільно було б розробити електронну рейтингову систему оцінки роботи НПП, яка б забезпечила об'єктивність та спростила підрахунок балів.</p>	<p>НПП активізували публікаційну діяльність, зокрема у фахових виданнях України та закордону, виданнях, які входять до наукометричної бази Scopus, Web of Science. Роботодавці (напр. Н. Бортник, І. Бойчук) залучаються до ЕК з проведення підсумкової атестації), а також до керівництва виробничими педагогічними практиками у закладах загальної середньої освіти (https://kaf.pnu.edu.ua/praktyka-3/).</p> <p>У ЗВО діє електронна рейтингова система оцінки роботи НПП (персональний кабінет Науковець https://webportal.pnu.edu.ua/), врегульована ПОЛОЖЕННЯМ про рейтингове оцінювання ефективності</p>

	роботи кафедри Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8. Студенти мало обізнані в тому, що можуть брати участь у внутрішній системі забезпечення якості вищої освіти. Рекомендуємо активно залучати студентів до здійснення внутрішнього контролю якості вищої освіти.</p>	<p>Здобувачі освіти обізнані (OK7) і беруть активну участь у внутрішній системі забезпечення якості вищої освіти через залучення до робочої групи з перегляду ОП (https://kaf.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/89/2024/10/rozporiadzhennia-pro-sklad-robochoi-hrupy-z-onovlennia-op.pdf), опитування щодо якості викладання «Викладач очима студентів» (на сайті d-learn) і організації освітнього процесу за ОП (https://kaf.pnu.edu.ua/014-serednia-osvita/), надання пропозицій і відгуків на ОП (https://kaf.pnu.edu.ua/vidhuky-stejkholderiv/).</p>
<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9. У відомостях про самооцінювання були технічні невідповідності - некоректні посилання.</p>	<p>Враховано</p>